

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор, кандидат наук з державного управління, доцент
--

_____ <u>І.Б. Ковтун</u>

(підпис)

(ініціали, прізвище)

_____ року

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
навчальної дисципліни
«ПРАВНИЧА ПРОФЕСІЯ ТА ПРАВНИЧІ ІНСТИТУЦІЇ»
для підготовки фахівців на першому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю **081 Право**
галузі знань **08 Право**
за денною формою навчання

Розробник навчально-методичних матеріалів:

Викладач дисципліни – доцент кафедри кримінального права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

_____ Анна ПРИСЯЖНА

«27» січня 2023 року

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу
«08» лютого 2023 року, протокол № 8.

Завідувач кафедри

кандидат юридичних наук, доцент _____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

«08» лютого 2023 року

Декан юридичного факультету, доцент кафедри, кандидат юридичних наук,
доцент

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

«08» лютого 2023 року

Погоджено методичною радою університету ____ лютого 2023 року,
протокол № ____.

Голова методичної ради, _____ Ірина КОВТУН

_____ лютого 2023 року

Обліковий обсяг програми – 1,4 ум.др.арк.

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
	1.2.	Лекції	– 3
	1.3.	Семінарські заняття	– 7
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 16
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 19
	1.6.	Підсумковий контроль	– 21
2.	Схема нарахування балів		– 23
3.	Рекомендовані джерела		– 24
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		– 31

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви теми	Кількість годин												
	Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		Лекції	Сем. (практ.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (практ.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Система університетської освіти в контексті підготовки фахівців з права	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Методика навчальної та наукової роботи студентів в ЗВО	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Загальні засади академічної доброчесності в закладі вищої освіти	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Професійна культура та етика юриста	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Поняття, ознаки, форми та види юридичної діяльності	20	4	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Тема 1. Правоохоронна, судова та правозахисна діяльність	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Засади функціонування судової влади в Україні	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Статус суддів України. Присяжні.	12	4	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Судоустрій	10	2	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Конституційний Суд України	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Прокуратура	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Органи Національної	7	1	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-

поліції України												
Тема 8. Служба Безпеки України	5	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Органи у сфері протидії корупції	6	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Органи та установи юстиції	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Правозахисні інституції та міжнародні судові установи	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Всього годин:	150	34	30	-	-	86	-	-	-	-	-	-

1.2. *Лекції*

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Правоохоронна, судова та правозахисна діяльність	2
1.	Поняття, зміст, ознаки, види правоохоронної діяльності в Україні.	
2.	Поняття, зміст, ознаки правозахисної діяльності в Україні.	
3.	Поняття, зміст, ознаки судової діяльності в Україні.	
4.	Поняття, ознаки, види, функції правоохоронних органів України.	
5.	Система нормативно-правових актів, що регулюють діяльність судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.	
6.	Основи реформування судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.	
2.	Тема 2. Засади функціонування судової влади в Україні	2
1.	Поняття й ознаки судової влади.	
2.	Засади організації судової влади в Україні.	
3.	Правосуддя та судочинство в Україні.	
4.	Засади судочинства, правосуддя.	
3.	Тема 3. Статус суддів України. Присяжні	4
1.	Загальні положення статусу судді.	
2.	Присяжні.	
3.	Вимоги до кандидатів на посаду судді.	
4.	Порядок добору та призначення на посаду судді.	
5.	Дисциплінарна відповідальність судді.	
6.	Вища кваліфікаційна комісія суддів України.	

7.	Звільнення судді з посади та припинення його повноважень.	
4.	Тема 4. Судоустрій	2
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Організаційні основи судоустрою. Місцеві суди. Апеляційні суди. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд. Конституційний Суд України: склад, повноваження. Державна судова адміністрація України.	
5.	Тема 5. Конституційний Суд України	2
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.	Статус та загальна характеристика Конституційного Суду України. Принципи діяльності Конституційного Суду України. Повноваження Конституційного Суду України. Склад Конституційного Суду України. Вимоги до судді Конституційного Суду України. Порядок призначення суддів Конституційного Суду України. Голова Конституційного Суду України і його заступники. Організація та діяльність Конституційного Суду України. Форми звернення до Конституційного Суду України. Проведення в справах у Конституційному Суді України. Рішення і висновки Конституційного Суду України.	
6.	Тема 6. Прокуратура	4
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Засади організації і діяльності прокуратури в Україні. Функції прокуратури. Система прокуратури України. Статус прокурора. Вимоги до кандидатів на посаду прокурора. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень.	
7.	Тема 7-8. Органи Національної поліції України. Служба Безпеки України	2
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	Міністерство внутрішніх справ: завдання, функції, повноваження і структура. Національна поліція: завдання, структура, повноваження та особовий склад. Патрульна служба Міністерства внутрішніх справ України: завдання, функції, повноваження та особовий склад. Національна гвардія України: завдання, функції, структура та організація діяльності. Загальна характеристика органів національної безпеки в Україні та світі. Завдання та засади діяльності Служби безпеки України. Система та організація діяльності Служби безпеки України. Центральне управління, регіональні органи Служби безпеки	

9.	України. Повноваження Служби безпеки України.	
8.	Тема 10. Органи та установи юстиції	2
1. 2. 3. 4. 5.	Міністерство юстиції України: завдання, функції, повноваження і структура. Територіальні органи. Загальна характеристика установ та органів юстиції. Загальна характеристика органів, що координуються через Міністра юстиції. Підвідомчі установи та державні підприємства.	
9.	Тема 11. Правозахисні інституції та міжнародні судові установи	2
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	Набуття права на заняття адвокатською діяльністю. Організаційні форми адвокатської діяльності. Види адвокатської діяльності. Права, обов'язки адвоката та гарантії адвокатської діяльності. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Загальна характеристика органів адвокатського самоврядування. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: правовий статус, організація діяльності та повноваження. Загальна характеристика міжнародних судових установ. Європейський Суд з прав людини, особливості розгляду справ.	

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Засади функціонування судової влади в Україні

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та сутність судової влади, її функції та характерні ознаки.
2. Співвідношення судової влади з іншими гілками влади.
3. Поняття, ознаки та сутність правосуддя в Україні.
4. Поняття та види судочинства.
5. Принципи (засади) судової влади, судочинства, правосуддя.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами письмової контрольної роботи.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: суд, суддя, судова влада, судоустрій, судочинство, правосуддя, законність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Судова влада - це система незалежних судів, які в установленому законом порядку здійснюють правосуддя і наділені владними повноваженнями для поновлення порушеного права і справедливості.

Засади функціонування судової влади: незалежність, самостійність, відокремленість, виключність, законність.

Ознаки судової влади в Україні:

1. Здійснюється винятково спеціальними державними органами - судами.
2. Належить судам, які становлять єдину судову систему.
3. Суди є правозастосовчими органами.
4. Здійснюється на основі процесуальних законів.
5. Повноваження судів мають владний характер.
6. Самостійність і незалежність.
7. Виконання вимог суду і його рішень забезпечуються силою держави.
8. Єдиним суб'єктом, який здійснює судову владу в Україні є суд.

Правовою основою для функціонування судової влади в Україні є Конституція України, Закон України "Про судоустрій і статус суддів", а також відповідні процесуальні кодекси.

Правосуддя - це особливий вид державної діяльності, яку здійснює суд шляхом розгляду й вирішення у судових засіданнях в особливій, установленій законом процесуальній формі, цивільних, кримінальних та інших справ.

Судочинство - це встановлений процесуальний порядок звернення (передання матеріалів) до суду і розгляд у судах справ стосовно спорів, що виникають з різноманітних правовідносин, порядок прийняття рішень учасниками процесуальних дій, оскарження та перегляду цих рішень.

Принципи судової влади - це передбачені чинним законодавством основні ідеї та засади її формування та функціонування.

Всі принципи судової влади можна поділити на три групи: інституціональні, функціональні, організаційні.

Семінарське заняття 2

Статус суддів України. Присяжні (ч. 1)

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та зміст статусу судді.
2. Присяжні: статус, вимоги, гарантії.
3. Вимоги до кандидатів на посаду судді.
4. Порядок добору та призначення на посаду судді.
5. Переведення судді до іншого суду.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами письмового понятійного диктанту.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: статус судді, гарантії, присяжний, кваліфікаційний іспит.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Статус судді – це визначена законодавством сукупність прав, обов'язків, процесуальних можливостей суддів, а також система гарантій їх діяльності.

Судді в Україні мають єдиний статус незалежно від місця суду в системі судів загальної юрисдикції чи адміністративної посади, яку обіймає суддя.

Присяжним є особа, яка у випадках, визначених процесуальним законом, та за її згодою вирішує справи у складі суду разом із суддею або залучається до здійснення правосуддя.

Присяжним може бути громадянин України, який досяг тридцятирічного віку і постійно проживає на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного окружного суду, якщо інше не визначено законом.

На посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросовісним та володіє державною мовою.

Семінарське заняття 3

Статус суддів України. Присяжні (ч. 2)

1. Забезпечення належного кваліфікаційного рівня судді.
2. Дисциплінарна відповідальність судді.
3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.
4. Вища рада правосуддя.
5. Звільнення судді з посади та припинення його повноважень.
6. Суддівське самоврядування.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Національна школа суддів України, дисциплінарне провадження щодо судді, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Вища рада правосуддя, суддівське самоврядування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними законом критеріями.

Кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

- 1) складення суддею іспиту;
- 2) дослідження суддівського досвіду та проведення співбесіди.

Національна школа суддів України є державною установою із спеціальним статусом у системі правосуддя, яка забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя та здійснює науково-дослідну діяльність.

Суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження

Законом України «Про судоустрій і статус суддів» визначено підстави притягнення суддю до дисциплінарної відповідальності (ст. 92).

Дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя.

Для захисту професійних інтересів суддів та вирішення питань внутрішньої діяльності судів в Україні діє суддівське самоврядування - самостійне колективне вирішення зазначених питань суддями.

Організаційними формами суддівського самоврядування є збори суддів, Рада суддів України, з'їзд суддів України.

Семінарське заняття 4 ***Судоустрій (ч. 1)***

Питання для усного опитування та дискусії

1. Система судоустрою. Поняття «судової інстанції».
2. Порядок утворення і ліквідації суду.
3. Поняття адміністративних посад в суді. Порядок обрання суддів на адміністративні посади та їх звільнення.
2. Місцеві суди: види і склад, повноваження. Суддя місцевого суду.
3. Апеляційні суди: види і склад, повноваження. Суддя апеляційного суду.

Аудиторна письмова робота

Складання студентами схеми судів України.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: судова інстанція, місцеві суди, апеляційні суди, адміністративна посада.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Судоустрій будується за принципами територіальності, спеціалізації та інстанційності.

Систему судоустрою складають:

- 1) місцеві суди;
- 2) апеляційні суди;
- 3) Верховний Суд.

Для розгляду окремих категорій справ відповідно до цього Закону в системі судоустрою діють вищі спеціалізовані суди.

Суди спеціалізуються на розгляді цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення.

У випадках, визначених законом, а також за рішенням зборів суддів відповідного суду може запроваджуватися спеціалізація суддів з розгляду конкретних категорій справ.

Суд утворюється і ліквідується законом.

Адміністративними посадами в суді є посади голови суду та заступника (заступників) голови суду.

Місцевими загальними судами є окружні суди, які утворюються в одному або декількох районах чи районах у містах, або у місті, або у районі (районах) і місті (містах).

Місцевими господарськими судами є окружні господарські суди.

Місцевими адміністративними судами є окружні адміністративні суди, а також інші суди, визначені процесуальним законом.

Апеляційні суди діють як суди апеляційної інстанції, а у випадках, визначених процесуальним законом, - як суди першої інстанції, з розгляду цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення.

Апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення є апеляційні суди, які утворюються в апеляційних округах.

Апеляційними судами з розгляду господарських справ, апеляційними судами з розгляду адміністративних справ є відповідно апеляційні господарські суди та апеляційні адміністративні суди, які утворюються у відповідних апеляційних округах.

Семінарське заняття 5 ***Судоустрій (ч. 2)***

Питання для усного опитування та дискусії

1. Вищі спеціалізовані суди: види і склад, повноваження. Суддя вищого спеціалізованого суду.
2. Верховний Суд: склад та структура, повноваження.
3. Велика Палата Верховного Суду.
4. Статус Конституційного Суду України. Засади діяльності Конституційного Суду України (розкрити їх зміст).
5. Повноваження Конституційного Суду України.
6. Форми звернення до Конституційного Суду України

Аудиторна письмова робота

Складання студентами схеми судів України.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: вищий спеціалізований суд, Верховний Суд України, Велика Палата, Конституційний Суд України.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

В системі судоустрою діють вищі спеціалізовані суди як суди першої та апеляційної інстанції з розгляду окремих категорій справ.

Вищими спеціалізованими судами є:

- 1) Вищий суд з питань інтелектуальної власності;

2) Вищий антикорупційний суд.

У складі вищого спеціалізованого суду можуть утворюватися судові палати для розгляду окремих категорій справ у першій інстанції, а також утворюється апеляційна палата для розгляду справ в апеляційній інстанції.

Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

До складу Верховного Суду входять судді у кількості не більше двохсот.

У складі Верховного Суду діють:

- 1) Велика Палата Верховного Суду;
- 2) Касаційний адміністративний суд;
- 3) Касаційний господарський суд;
- 4) Касаційний кримінальний суд;
- 5) Касаційний цивільний суд.

Велика Палата Верховного Суду є постійно діючим колегіальним органом Верховного Суду, до складу якого входить двадцять один суддя Верховного Суду.

Пленум Верховного Суду є колегіальним органом, до складу якого входять усі судді Верховного Суду.

Конституційний Суд України є органом конституційної юрисдикції, який забезпечує верховенство Конституції України, вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених Конституцією України випадках інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Конституції України.

Конституційний Суд здійснює свою діяльність на засадах верховенства права, незалежності, колегіальності, гласності, відкритості, повного і всебічного розгляду справ, обґрунтованості та обов'язковості ухвалених ним рішень і висновків.

Суддею Конституційного Суду може бути громадянин України, який володіє державною мовою, на день призначення досяг сорока років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ятнадцять років, високі моральні якості, є правником із визнаним рівнем компетентності.

У складі Суду діють Велика палата, два сенати та шість колегій.

Формами звернення до Суду є конституційне подання, конституційне звернення, конституційна скарга.

Семінарське заняття 6

Прокуратура

Питання для усного опитування та дискусії

1. Загальна характеристика прокуратури в Україні.
2. Завдання і засади діяльності прокуратури України.
3. Система прокуратури України.
4. Статус прокурора. Вимоги до кандидатів на посаду прокурора.
5. Функції прокуратури. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.
6. Підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності.
7. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами задач з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: прокурор, система прокуратури, функції прокуратури, дисциплінарна відповідальність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

Систему прокуратури України становлять:

- 1) Офіс Генерального прокурора;
- 2) обласні прокуратури;
- 3) окружні прокуратури;
- 4) Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

Прокурором місцевої прокуратури може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше двох років та володіє державною мовою.

Прокурором регіональної прокуратури може бути призначений громадянин України, який має стаж роботи на посаді прокурора не менше трьох років.

Прокурором Офісу Генерального прокурора може бути призначений громадянин України, який має стаж роботи на посаді прокурора не менше п'яти років.

Семінарське заняття 7

Органи Національної поліції України.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Завдання та правова основа діяльності поліції.
2. Засади діяльності поліції.
3. Міністерство внутрішніх справ України: завдання, функції, повноваження і структура.
4. Система поліції та статус поліцейських.
5. Повноваження поліцейський.
6. Патрульна служба Міністерства внутрішніх справ України: завдання, функції, повноваження та особовий склад.
7. Національна гвардія України: завдання, функції, структура та організація діяльності.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: МВС, поліція.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Національна поліція України - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах:

- 1) забезпечення публічної безпеки і порядку;
- 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- 3) протидії злочинності;
- 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Поліція у своїй діяльності керується принципом верховенства права, відповідно до якого людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Систему поліції складають:

- 1) центральний орган управління поліцією;
- 2) територіальні органи поліції.

У складі поліції функціонують:

- 1) кримінальна поліція;
- 2) патрульна поліція;
- 3) органи досудового розслідування;
- 4) поліція охорони;
- 5) спеціальна поліція;
- 6) поліція особливого призначення.

Територіальні органи поліції утворюються як юридичні особи публічного права в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи у межах граничної чисельності поліції і коштів, визначених на її утримання.

Семінарське заняття 8

Органи та установи юстиції

Питання для усного опитування та дискусії

1. Роль органів юстиції та їх місце в системі органів державної влади.
2. Міністерство юстиції України: завдання, функції, повноваження і структура.
3. Територіальні органи.
4. Загальна характеристика установ та органів юстиції.
5. Загальна характеристика органів, що координуються через Міністра юстиції.
6. Підвідомчі установи та державні підприємства.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: юстиція, Міністерство юстиції України, Міністр юстиції України, територіальні органи юстиції.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Органи юстиції — це органи виконавчої влади, які забезпечують здійснення правової політики в державі, захист прав та законних інтересів громадян, підприємств, установ та організацій. Коло повноважень органів юстиції надзвичайно широке, їхня діяльність має багатогранний характер.

Органи юстиції традиційно належать до правозастосовних органів нашої держави.

Міжрегіональні управління Міністерства юстиції України (далі - міжрегіональне управління) підпорядковуються Міністерству юстиції України та є його територіальними органами.

Перелік міжрегіональних територіальних органів Мін'юсту:

Західне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Львів)

Південно-Західне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Івано-Франківськ)

Центрально-Західне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Хмельницький)

Центральне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Київ)

Північно-Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Суми)

Південно-Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Дніпро)

Південне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Одеса)

Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Харків)

Установами та органами юстиції є:

- Державні нотаріальні контори
- Органи РАЦС
- Управління та відділи Державної виконавчої служби
- Науково-дослідні установи судових експертиз
- Представники Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини і регіональні відділення Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини
- Підрозділи з питань банкрутства

Органами, що координуються через Міністра юстиції є:

- Державна архівна служба України
- Державна пенітенціарна служба України

Семінарське заняття 9

Правозахисні інституції та міжнародні судові установи

Питання для усного опитування та дискусії

1. Європейський суд з прав людини. Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

2. Уповноважений ВРУ з прав людини: правовий статус, організація діяльності та повноваження.
3. Роль та сутність інституту адвокатури в Україні.
4. Набуття права на заняття адвокатською діяльністю. Єдиний реєстр адвокатів України.
5. Організаційні форми адвокатської діяльності. Види адвокатської діяльності.
6. Права та обов'язки адвоката. Гарантії адвокатської діяльності.
7. Дисциплінарна відповідальність адвоката.
8. Органи адвокатського самоврядування.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Європейський суд з прав людини, інститут Уповноваженого ВРУ з прав людини, адвокат, адвокатура, договір про надання правової допомоги, свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, органи адвокатського самоврядування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Європейський суд з прав людини — одна з інституцій Ради Європи, створена 21 січня 1959 року для контролю за дотриманням прав і свобод людини та громадянина.

Європейський суд з прав людини розглядає заяви, подані особами, які скаржаться на порушення прав, викладених у Європейській конвенції з прав людини.

До Європейського суду з прав людини можна звернутися, коли використані усі засоби судового захисту в державі.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови.

Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і в межах її юрисдикції на постійній основі здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

Уповноважений призначається на посаду і звільняється з посади Верховною Радою України таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів.

Уповноваженим може бути призначено громадянина України, який на день обрання досяг 40 років, володіє державною мовою, має високі моральні якості, досвід правозахисної діяльності та протягом останніх п'яти років проживає в Україні.

Актами реагування Уповноваженого щодо порушень положень Конституції України, законів України, міжнародних договорів України стосовно прав і свобод людини і громадянина є конституційне подання Уповноваженого та подання Уповноваженого до органів державної влади, органів місцевого самоврядування,

об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб.

Конституційне подання Уповноваженого - акт реагування до Конституційного Суду України щодо вирішення питання про відповідність Конституції України (конституційності) закону України чи іншого правового акта Верховної Ради України, акта Президента України та Кабінету Міністрів України, правового акта Автономної Республіки Крим; офіційного тлумачення Конституції України.

Подання Уповноваженого - акт, який вноситься Уповноваженим до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадовим і службовим особам для вжиття відповідних заходів у місячний строк щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина.

Адвокатура України – недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Адвокатуру складають всі адвокати України, які мають право здійснювати адвокатську діяльність.

Адвокатом може бути фізична особа, яка має повну вищу юридичну освіту, володіє державною мовою, має стаж роботи в галузі права не менше двох років, склала кваліфікаційний іспит, пройшла стажування (крім випадків, встановлених цим Законом), склала присягу адвоката України та отримала свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокат може здійснювати адвокатську діяльність індивідуально або в організаційно-правових формах адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання (організаційні форми адвокатської діяльності).

Під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право вчиняти будь-які дії, не заборонені законом, правилами адвокатської етики та договором про надання правової допомоги, необхідні для належного виконання договору про надання правової допомоги.

Професійні права, честь і гідність адвоката гарантуються та охороняються Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законами.

Адвокатське самоврядування ґрунтується на принципах виборності, гласності, обов'язковості для виконання адвокатами рішень органів адвокатського самоврядування, підзвітності, заборони втручання органів адвокатського самоврядування у професійну діяльність адвоката.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни «Правнича професія та правничі інституції». Виконання самостійної роботи дозволяє студентам розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички в галузі екологічного управління.

Самостійна робота із навчальної дисципліни «Правнича професія та правничі інституції» складається із завдань для письмової роботи по 11 темах та однієї індивідуальної роботи. Письмова робота та індивідуальне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

Студенти виконують письмову роботу та індивідуальну роботу самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка письмових робіт та захист індивідуальної роботи.

Питання письмової роботи виносяться на підсумковий семестровий контроль.

№ з/п	Назви тем та зміст завдань	Кількість годин		
		Денна форма	Заочна форма	
1.	Тема 1. Правоохоронна, судова та правозахисна діяльність	2	-	
	<i>Завдання:</i>			1. Проаналізувати історичні етапи становлення та трансформації системи судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
2.	Тема 2. Засади функціонування судової влади в Україні	4	-	
	<i>Завдання:</i>			1. Проаналізувати історичні етапи становлення судової влади в Україні
				2. Проаналізувати засади судочинства за Конституцією України.
				3. Дослідити законодавче регулювання судової влади в Україні
3	Тема 3. Статус суддів України. Присяжні	4	-	
	<i>Завдання:</i>			1. Дослідити трансформацію статусу суддів за Законом України «Про судоустрій і статус суддів».
				2. Проаналізувати гарантії прав присяжних .
				3. Дослідити здобуття статусу суддів в інших країнах світу.
4.	Тема 4. Судоустрій	4	-	
	<i>Завдання:</i>			1. Дослідити принципи побудови системи судоустрою.
				2. Дослідити місце судової влади в суспільстві.
				3. Предметна та територіальна юрисдикція судів.
				4. Дослідити основні риси судової системи США.
5.	Тема 5. Конституційний Суд України	4	-	
	<i>Завдання:</i>			1. Суб'єкти права на конституційне

		подання та конституційне звернення.		
		2. Проаналізувати роль судів конституційної юрисдикції в Україні та світі.		
		3. Дослідити Склад і порядок формування КСУ.		
6.	Тема 6. Прокуратура		4	-
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити реформування прокуратури України.		
		2. Підпорядкування прокурорів та виконання наказів і вказівок.		
		3. Дослідити діяльність Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.		
		4. Проаналізувати гарантії незалежності прокурора.		
7.	Тема 7. Органи національної поліції України		4	-
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити завдання патрульної служби.		
		2. Проаналізувати комплектування патрульної служби.		
		3. Дослідити повноваження МВС України.		
8.	Тема 8. Служба Безпеки України		4	-
	<i>Завдання:</i>	1. Проаналізувати роль та значення СБУ.		
		2. Дослідити контроль за діяльністю СБУ.		
		3. Дослідити законодавче регулювання діяльності СБУ.		
9.	Тема 9. Органи у сфері протидії корупції		6	-
	<i>Завдання:</i>	1. Дайте характеристику статусу Національного агентства з питань запобігання корупції.		
		2. Дослідити поняття корупції.		
		3. Дослідити статус Національного антикорупційного бюро України.		
		4. Дослідити основні принципи діяльності Національного бюро.		
10.	Тема 10. Органи та установи юстиції		6	-
	<i>Завдання:</i>	1. Підвідомчі установи та державні підприємства.		
		2. Дослідити роль та значення органів юстиції.		
11.	Тема 11. Правозахисні інституції та міжнародні судові установи		6	-

		1. Проаналізувати виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини		
		2. Дослідити Правила адвокатської етики.		
		3. Дослідити роль інституту Уповноваженого ВРУ з прав людини.		

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі опрацювання теоретичних питань до кожної теми навчальної дисципліни.

Крім того, студенти можуть виконувати науково-дослідні завдання на теми, погоджені викладачем.

1.5.1. Теми науково-дослідних завдань

1. Засади функціонування судової влади в Україні.
2. Система судоустрою України.
3. Порядок набуття статусу судді.
4. Загальна характеристика судової системи Японії.
5. Загальна характеристика судової системи Польщі.
6. Загальна характеристика судової системи Литви.
7. Загальна характеристика судової системи Франції.
8. Загальна характеристика судової системи США.
9. Загальна характеристика судової системи Німеччини.
10. Реформування прокуратури України.
11. Кадри Служби Безпеки України.
12. Структура Міністерства внутрішніх справ.
13. Поняття нотаріальної таємниці та відповідальність за її порушення.
14. Існуючі обмеження у праві вчинення нотаріальних дій.
15. Реформування органів юстиції в Україні.
16. Адвокатська таємниця та наслідки її порушення.
17. Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави.
18. Підстави та порядок звернення до Європейського Суду з прав людини.
19. Характеристика міжнародних судових установ.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі виконання тестових завдань на платформі Google Диск.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Загальна характеристика правоохоронної діяльності: поняття, ознаки та основні напрями.
2. Загальна характеристика правозахисної діяльності: поняття, ознаки та основні напрями.
3. Правоохоронні органи держави: поняття, ознаки, система і загальна характеристика.
4. Правозахисні органи держави: поняття, ознаки, система і загальна

- характеристика.
5. Система нормативних актів, що регламентують організацію і діяльність судових, правоохоронних та правозахисних органів, їх класифікація та характеристика.
 6. Поняття судової влади, її ознаки і функції.
 7. Значення судової влади в Україні та її співвідношення із законодавчою і виконавчою гілками влади.
 8. Поняття, ознаки та загальна характеристика правосуддя в Україні.
 9. Поняття та види судочинства. Відмінність судочинства від інших процедур державної діяльності.
 10. Система та загальна характеристика засад здійснення правосуддя в Україні.
 11. Самостійність судів та незалежність і недоторканість суддів як засади здійснення правосуддя в Україні.
 12. Гарантованість права на судовий захист як засада здійснення правосуддя в Україні.
 13. Гарантованість права на повноважний суд як засада здійснення правосуддя в Україні.
 14. Мова судочинства та діловодства у судах.
 15. Система засад судочинства за Конституцією України та їх загальна характеристика.
 16. Законність як засада судочинства України.
 17. Рівність всіх учасників перед законом і судом як засада судочинства України.
 18. Забезпечення доведеності вини як засада судочинства України.
 19. Змагальність сторін та свобода у наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.
 20. Підтримання публічного обвинувачення в суді прокурором як засада судочинства України.
 21. Забезпечення обвинуваченому права на захист як засада судочинства України.
 22. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами як засада судочинства України.
 23. Забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду як засада судочинства України.
 24. Обов'язковість рішень суду як засада судочинства України.
 25. Статус Конституційного Суду України, його завдання і принципи діяльності.
 26. Повноваження Конституційного Суду України.
 27. Склад і порядок формування Конституційного Суду України, вимоги, що ставляться до його суддів.
 28. Голова Конституційного Суду України і його заступники, порядок їх обрання та дострокового звільнення з посади.
 29. Суб'єкти права на конституційне подання та конституційне звернення до Конституційного Суду України.
 30. Апарат і організація роботи Конституційного Суду України.
 31. Поняття судової системи України, принципи побудови та їх характеристика.
 32. Система судоустрою та її єдність.
 33. Порядок утворення і ліквідації судів, призначення суддів на адміністративні посади.

34. Поняття "судової інстанції", види.
35. Види і склад місцевих судів.
36. Повноваження місцевого суду, його голова та заступники голови.
37. Види і склад апеляційних судів.
38. Повноваження апеляційного суду, його голова та заступники голови.
39. Види і склад вищих спеціалізованих судів.
40. Повноваження вищих спеціалізованих судів.
41. Повноваження голови вищого спеціалізованого суду та його заступників.
42. Верховний Суд, його склад, структура і повноваження.
43. Порядок обрання та дострокового звільнення з посади голови та заступників голови Верховного Суду, їх повноваження.
44. Пленум Верховного суду, склад та повноваження.
45. Велика Палата Верховного суду.
46. Поняття статусу суддів. Вимоги до кандидатів на посаду судді.
47. Порядок добору та призначення на посаду судді.
48. Гарантії незалежності суддів. Поняття недоторканості.
49. Права та обов'язки судді.
50. Присяжні: вимоги, права, обов'язки, гарантії.
51. Формування списку присяжних. Увільнення від виконання обов'язків присяжного.
52. Національна школа суддів України: статус, структура, завдання.
53. Підстави дисциплінарної відповідальності судді.
54. Дисциплінарне провадження щодо судді.
55. Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді та органи, які можуть його здійснювати.
56. Дисциплінарне стягнення відносно судді та порядок його зняття, оскарження рішення у дисциплінарній справі стосовно судді.
57. Вища кваліфікаційна комісія суддів України: статус, склад та повноваження.
58. Підстави та умови звільнення судді з посади.
59. Припинення повноважень судді.
60. Вища рада правосуддя України, її склад та повноваження.
61. Суддівське самоврядування: завдання та організаційні форми.
62. Забезпечення судді відповідно до закону України «Про судоустрій і статус суддів».
63. Статус, структура та повноваження Державної судової адміністрації.
64. Апарати суду.
65. Особливості апарату Верховного Суду.
66. Поняття та значення прокуратури в Україні. Місце прокуратури в системі державних органів.
67. Принципи організації і діяльності прокуратури.
68. Система органів прокуратури.
69. Статус прокурора.
70. Офіс Генерального прокурора: структура, повноваження.
71. Генеральний прокурор України, порядок призначення.
72. Повноваження Генерального прокурора по керівництву органами прокуратури.

73. Вимоги, що пред'являються до кандидатів на посади прокурорів. Порядок їх призначення і звільнення з посади.
74. Дисциплінарна відповідальність працівників прокуратури.
75. Загальна характеристика функцій прокуратури.
76. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.
77. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень.
78. МВС України, його завдання, склад, структура та повноваження.
79. Національна поліція: завдання, принципи діяльності та система.
80. Повноваження поліції.
81. Патрульна служба Міністерства внутрішніх справ України: завдання, функції, повноваження.
82. Особовий склад патрульної служби.
83. Служба безпеки України: завдання, основні принципи та напрямки діяльності, система органів СБУ.
84. Структура Центрального управління та регіональні органи СБУ.
85. Порядок призначення на посади Голови та начальників органів і підрозділів СБУ.
86. Колегія СБУ.
87. Вимоги до осіб, які приймаються на посади в органи СБУ.
88. Контроль і нагляд за діяльністю органів Служби безпеки.
89. Адвокатура України, поняття, завдання та роль в Україні.
90. Принципи діяльності адвокатури.
91. Організаційні форми діяльності адвокатури.
92. Набуття права на заняття адвокатською діяльністю.
93. Помічник адвоката.
94. Стажист адвоката.
95. Адвокат, його професійні права та обов'язки.
96. Види адвокатської діяльності.
97. Адвокатська таємниця.
98. Гарантії адвокатської діяльності.
99. Адвокатський запит.
100. Єдиний реєстр адвокатів України.
101. Органи адвокатського самоврядування.
102. Дисциплінарна відповідальність адвокатів.
103. Система органів та установ юстиції України.
104. Міністерство юстиції України, його завдання, склад та структура.
105. Міністр юстиції України, порядок призначення, повноваження.
106. Територіальні управління юстиції, їх структура та повноваження.
107. Органи, що координуються через Міністра юстиції України.
108. Підвідомчі установи та державні установи.
109. Поняття нотаріату, його завдання.
110. Нотаріус, його права та обов'язки.
111. Стажист нотаріуса.
112. Додержання таємниці вчинюваних нотаріальних дій та обмеження у праві вчинення.
113. Інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

- 114. Європейський суд з прав людини.
- 115. Міжнародні судові установи.
- 116. Судова система США.
- 117. Судова система Англії.
- 118. Судова система Німеччини.
- 119. Судова система Японії.
- 120. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції.
- 121. Статус Національного антикорупційного бюро України.

1.6.2. Приклад тестового завдання для семестрового контролю

1. Система принципів судової влади складається із:
 - А) інституціональних і функціональних принципів
 - Б) інституціональних, функціональних, організаційних і судоустрійних принципів
 - В) організаційних і судоустрійних принципів
 - Г) інституціональних, функціональних і організаційних принципів

2. Підставами для ліквідації чи утворення судів є:
 - А) зміна адміністративно-територіального устрою
 - Б) видання постанови Кабінету Міністрів України
 - В) зміна форми правління
 - Г) видання Указу Президента України

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій										
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Денна	11	0,9	1,8	2,7	3,6	4,5	5,5	6,4	7,3	8,2	9,1	10

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	11 тем	Номер теми											Усього балів
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	14
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	6											6
	Усього балів												20

3. Рекомендовані джерела

Тема 1. Правоохоронна, судова та правозахисна діяльність

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Організація судових та правоохоронних органів: навч. посіб.: у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін.; за ред. Л. М. Москвич. Х.: Право, 2016.
3. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 5-те, змін. і допов. – Х.: Право, 2016. 168 с.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 року № 5076 – IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 року № 3781 – XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3781-12>
6. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 року № 1402-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
8. Судоустрій України: підруч. / за ред. М.А. Погорецького, О.Г. Яновської. К.: Юрінком Інтер, 2015. 344 с.

Тема 2. Засади функціонування судової влади в Україні

9. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
10. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін. ; за ред. Л. М. Москвич. Х. : Право, 2016.
11. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 5-те, змін. і допов. Х.: Право, 2016. 168 с.
12. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 року № 1402-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
13. Судоустрій України: підруч. / за ред. М.А. Погорецького, О.Г. Яновської. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 344 с.
14. Тертична Е.В. (Тертична, Елеонора Віталіївна) Судова влада у концепції поділу влади в Україні: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.10) / Приватний ВНЗ "Львівський ун-т бізнесу та права". Львів, 2014. 20с.
15. Щерблюк О. В. Принципи організації судоустрою в Україні. Юридична наука. 2019. № 8. С. 172–177.

Тема 3. Статус суддів України. Присяжні

16. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

17. Овчаренко О. М. Юридична відповідальність судді: теоретико-прикладне дослідження: [монографія] / О. М. Овчаренко. Харків: Право, 576 с.
18. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін. ; за ред. Л. М. Москвич. Х. : Право, 2016.
19. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 5-ге, змін. і допов. Х. : Право, 2016. 168 с.
20. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 року № 1402-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
21. Яценко О. В. Структура і зміст правового статусу судді під час здійснення судочинства. Адвокат. 2014. № 2. С. 39–44.

Тема 4. Судоустрій

22. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
23. Москвич Л. М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: [монографія] / Л. М. Москвич. Харків: Фінн, 2011. 384 с.
24. Організація судових та правоохоронних органів: навч. посіб.: у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін.; за ред. Л. М. Москвич. Х.: Право, 2016.
25. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 року № 1402-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
26. Прилуцький С. В. Судове право як концептуальна основа судової влади України. Право України. 2015. № 3. С. 26-41.
27. Штогун С. Г. Судова реформа чи косметичний ремонт системи судової влади? Часопис Національного університету «Острозька академія». 2016. № 2. С. 32 – 41.
28. Юревич І. В. Судове право як гарантія єдності судової влади. Право України. 2015. № 5. С. 194-201.
29. Щерблюк О. В. Процедури утворення та ліквідації суду в Україні: проблеми та перспективи. Науковий вісник публічного та приватного права. 2020. Вип. 3. Т. 2. С. 192–196.
30. Щерблюк О. Завдання і функції організації судоустрою в Україні. KELM. 2020. № 6 (34). Vol. 3. С. 195–199.

Тема 5 Конституційний суд України

31. Кампо В., Савчин М. Легітимність рішень конституційних судів у контексті доктрини верховенства права: компаративний та праксеологічний аспекти. Вісник Конституційного суду України. 2014. № 5. С. 99–110.
32. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
33. Кравчук В. Особливості конституційно-правового статусу суддів Конституційного Суду України. Вісник КСУ. 2015. № 4.

- 34.Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 року № 1402-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
- 35.Про Конституційний суд України: Закон від 13.07.2017 року № 2136- VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
- 36.Селіванов А. "Письмова форма" розгляду справ конституційної юрисдикції : чи діє принцип доступу до правосуддя. Право України. 2014. № 7. С.175 – 183.
- 37.Стрижак А. Конституційний Суд України як інститут забезпечення та захисту конституційної законності. Вісник Конституційного суду України. 2018. № 1. С.101-111.

Тема 6. Прокуратура

- 38.Європіна І. До питання про місце прокуратури в системі поділу влади в Україні. Вісник Національної академії прокуратури України. 2014. № 2. С. 24 – 29.
- 39.Карпунцов В. Нове праворозуміння функцій прокуратури у реалізації правової політики держави. Вісник прокуратури. 2015. № 1. С. 15-21.
- 40.Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
- 41.Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 3-тє, змін. та доповн. Харків: Право, 2015. 148 с.
- 42.Лапкін А.В. Закон України «Про прокуратуру»: Науково-практичний коментар / А. В. Лапкін. – Х. : Право, 2015. – 680 с.
- 43.Про прокуратуру: Закон України від 04.10.2014 року № 1697 – VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
- 44.Присяжна А.В. Науково-теоретичні аспекти виникнення і розвитку засад (принципів) організації та діяльності прокуратури України як правоохоронного органу. Економіка.Фінанси.Право. 2021. № 8. С. 27-31.

Тема 7. Органи Національної поліції України

- 45.Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 року № 580 – VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
- 46.Про Міністерство внутрішніх справ України: Положення затв. постановою КМУ від 28.10.2015 року № 878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#Text>
- 47.Про Патрульну службу МВС: Положення затв. наказом Міністерства внутрішніх справ від 02.07.2015 року № 795. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0777-15>

Тема 8. Служба Безпеки України

48. Кумейко А.В. Завдання Служби Безпеки України в сфері протидії злочинності / А.В. Кумейко. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.29-2/part_3/35.pdf
49. Про Службу Безпеки України: Закон України від 25.03.1992 року № 2229-ХІІ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
50. Рєзнік О. Роль Служби Безпеки України як правоохоронного органу в захисті фінансової системи держави. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/5/18.pdf>

Тема 9. Органи у сфері протидії корупції

51. Державне бюро розслідувань: на шляху розбудови : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 16 червня 2018 р., м. Одеса / редкол.: Г. О. Ульянова та ін. Одеса : Юридична література, 2018. 432 с.
52. Кодекс етики працівників Національного антикорупційного бюро України, затверджений наказом Директора Національного антикорупційного бюро України від 1 верес. 2016 р. № 242. URL: https://issuu.com/nabukraine/docs/nabu_codeks_all_preview
53. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
54. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>
55. Про Національне антикорупційне бюро: Закон України від 14.10.2014 року № 1698-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>

Тема 10. Органи та установи юстиції

56. Про Міністерство юстиції України: Положення затв. постановою КМУ від 02.07.2014 року № 228. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>
57. Про нотаріат України: Закон України від 02.09.1993 року № 3425 – ХІІ. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3425-12>
58. Положення про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України: Положення затв. наказом Міністерства юстиції України від 23.06.2011 року № 1707/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-11#Text>
59. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Затв. наказом Мін'юсту України від 22.02.2012 року № 296/5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>

Тема 11. Правозахисні інституції та міжнародні судові установи

60. Головань І.В. Організаційні форми адвокатської діяльності. Що змінилося? URL: <http://blog.liga.net/user/igolovan/article/9850.aspx>
61. Меланчук А.В. Адвокатура в Російській імперії за судовою реформою 1864 року та сучасній Україні: порівняльний аналіз: монографія / А.В. Меланчук.

- Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – 180 с.
62. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 року № 5076 – IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
63. Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 23.12.1997 року № 776/97-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=776%2F97-%E2%F0>
64. Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 року № 3477 – IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
65. Фесенко В.І. Правники з-за кордону можуть скласти серйозну конкуренцію нашим адвокатам. URL: http://zib.com.ua/ua/9773-fesenko_ppravniki_zza_kordonu_mozhut_sklasti_seryoznu_konkur.html

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.scourt.gov.ua> – Офіційний сайт Верховного Суду України.
5. <http://www.court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Судова влада України».
6. <http://www.gp.gov.ua> – Офіційний сайт Генеральної прокуратури України.
7. <http://www.npu.gov.ua> – Офіційний сайт Національної поліції України;
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.